

Vergaderjaar 2007–2008

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 496

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), De Wit (SP), Van der Staaij (SGP), Kamp (VVD), Arib (PvdA), ondervoorzitter, De Pater-van der Meer (CDA), voorzitter, Çörüz (CDA), Joldersma (CDA), Gerkens (SP), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Van Velzen (SP), Azough (GroenLinks), Timmer (PvdA), Griffith (VVD), Teeven (VVD), Verdonk (Verdonk), De Roon (PVV), Pechtold (D66), Heerts (PvdA), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA), Van Toorenburg (CDA) en Anker (ChristenUnie).

Plv. leden: Sterk (CDA), Langkamp (SP), Van der Vlies (SGP), Weekers (VVD), Smeets (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Jager (CDA), Jonker (CDA), Roemer (SP), Jan de Vries (CDA), Abel (SP), Halsema (GroenLinks), Dijs-selbloem (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Miltenburg (VVD), Zijlstra (VVD), Fritsma (PVV), Koşer Kaya (D66), Gil'ard (PvdA), Ouwehand (PvdD), Spekman (PvdA), Bouchibti (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Slob (ChristenUnie).

² Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), De Pater-van der Meer (CDA), Van Bochove (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Hessels (CDA), Gerkens (SP), Haverkamp (CDA), Leerdam (PvdA), voorzitter, De Krom (VVD), ondervoorzitter, Griffith (VVD), Boelhouwer (PvdA), Irrgang (SP), Kalma (PvdA), Schinkels-hoek (CDA), Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Pechtold (D66), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Kuiken (PvdA), Leijten (SP), Heijnen (PvdA), Bilder (CDA) en Anker (ChristenUnie). Plv. leden: Teeven (VVD), Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), Smilde (CDA), Van Gent (GroenLinks), Knops (CDA), Polderman (SP), Spies (CDA), Wolbert (PvdA), Aptroot (VVD), Zijlstra (VVD), Vermeij (PvdA), Van Gerven (SP), Heerts (PvdA), Çörüz (CDA), Remkes (VVD), De Roon (PVV), Van der Ham (D66), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), Timmer (PvdA), De Wit (SP), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Van Haersma Buma (CDA) en Cramer (ChristenUnie).

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 28 maart 2008

De vaste commissie voor Justitie¹ en de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties² hebben op 27 februari 2008 overleg gevoerd met minister Hirsch Ballin van Justitie over:

- **de aanvullende geannoteerde agenda van de JBZ-Raad d.d. 28 en 29 februari 2008 (23 490, nr. 491);**
- **het verslag van de JBZ-Raad d.d. 25 en 26 januari 2008 (23 490, nr. 489).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

Mevrouw **Jonker** (CDA) zegt dat omdat in een meerjarencader de samenwerking tussen het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en de Raad van Europa is vastgelegd, de Raad mogelijkheden krijgt om expertise te delen en doublures te voorkomen. Onder verwijzing naar agendapunt B.4, het voorstel voor een richtlijn van het EP en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, vraagt zij de bewindsman om hierover na afloop van de Raad in een aparte brief verslag te doen. Waaron is het punt B.5, voorstel voor een richtlijn van het EP en de Raad betreffende sancties tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen, van de agenda verwijderd? Er kan streng worden opgetreden tegen het aanstellen van illegale werknemers. Hiertoe bestaat een taak voor de lidstaten. Wat is de meerwaarde van dit EU-voorstel? Inderdaad moet rekening worden gehouden met de nationale omstandigheden bij het invullen van een dergelijke richtlijn. Een percentage op basis van een risicoanalyse houdt meer rekening met risico's van illegale arbeid, reden waarom mevrouw Jonker een dergelijke regeling bepleit. Indertijd was het verhalen van de kosten van terugkeer van illegaal tewerkgestelden op de werkgever juridisch en praktisch niet mogelijk. Wil de bewindsman met dit onderwerp bij deze richtlijn rekening gehouden?

Mevrouw Jonker is er, wat betreft B.6., voorstel voor een richtlijn van het EP en de Raad betreffende strafrechtelijke bescherming van het milieu, verheugd over dat de aard en de hoogte van de strafrechtelijke sancties uit de ontwerp-richtlijn zijn geschrapt.

De voorstellen van de heer Frattini voor grenscontroles kunnen volgens hem helpen om mensenhandel en terrorisme te bestrijden. Met het voorgestelde systeem moet dit doel voor ogen worden gehouden. Het is van belang dat de toegang van bona fide reizigers van buiten de EU profijt van het systeem hebben omdat zij als geregistreerde reiziger kunnen worden aangemerkt. Het systeem kan volgens de Commissie ook werken door een visumalambel, omdat het registreert wie in de EU verblijft met een verlopen visum. Welke acties worden ondernomen als een visum verlopen is?

Mevrouw Jonker onderschrijft het voorstel om binnen de EU de gegevens van vliegtuigpassagiers te analyseren, het zogenoemde PNR-systeem (Passenger Name Records). De nieuwe overeenkomst heeft zware implicaties waarmee zorgvuldig moet worden omgegaan. Op de VS-PNR-overeenkomst was veel aan te merken. Daarom moet bij het voorstel voor de EU en Australië de vinger aan de pols worden gehouden. Hoeveel en welke gegevens worden volgens de huidige voorstellen voor de EU- en de Australiëovereenkomst verzameld? Bestaat voor beide overeenkomsten wetgeving voor het toezicht? Vinden er audits plaats en bestaan er rechtswegen binnen de voorstellen voor wie een besluit willen aanvechten? Het is goed dat iedere EU-lidstaat zelf verantwoordelijk blijft voor het verzamelen en de analyse van de PNR-gegevens. Heeft het bestaan van 27 databases consequenties voor de vliegtuigmaatschappijen? Welke administratieve lasten ontstaan hierdoor voor deze maatschappijen? Welke consequenties hebben 27 databases voor gelijkwaardige interpretaties binnen de EU? Wat is de garantie op gelijkwaardige normstelling? De vliegtuigmaatschappijen mogen bij de ontwikkelingen niet buiten spel worden gehouden. Zij moeten tijdig bij de voorstellen betrokken worden. Een evaluatietermijn van drie jaar is te lang. Er moeten meer tussentijdse evaluatiemomenten komen. Omdat veel mensen last minute boeken kunnen pas een paar uur voor het vertrek de gegevens worden doorgegeven. Wat zijn de praktische gevolgen van de regeling? Wordt gestreefd naar overeenstemming tussen de EU-PNR-overeenkomst en de Australische?

Hoe staat het met de fiche verordening betreffende veiligheidskenmerken en paspoorten? Wordt hierdoor mensenhandel tegengegaan? Wat zijn de voordelen? Mevrouw Jonker stemt niet in met het voorstel voor één paspoort per persoon. De extra financiële lasten vormen een probleem. Wat is te verwachten van de ontwikkelingen waardoor meer chips in één document kunnen worden opgenomen? Een ruime overgangstermijn op dit punt verdient de voorkeur.

De heer **De Wit** (SP) zal de ontwikkelingen in verband met het Bureau van de EU voor de grondrechten blijven volgen met het oog op het voorkomen van dublures bij onderwerpen van gemeenschappelijk belang. Hij sluit zich aan bij het standpunt van de Commissie die vindt – zie agendapunt 3 – dat geen immuniteit verleend moet worden aan medewerkers van Europol en met name aan mensen die deelnemen aan gemeenschappelijke onderzoeksteams. Wat is het standpunt van de regering? Wat is de inzet van de regering bij agendapunt 4: voorstel voor een richtlijn van het EP en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven? De uitspraak van het Hof van Justitie heeft de invloed van Europa op het eigen strafrecht, zie agendapunten 5 en 9, duidelijk gemaakt. Nederland behoudt de vrijheid om strafrechtelijk en bestuursrechtelijk op te treden. Aard en hoogte van de straf blijven zaken van de nationale staten. Moeten keuzevrijheid en autonomie in de richtlijn worden vastgelegd?

Over het voorstel – agendapunt 8 – tot wijziging van het kaderbesluit inzake bestrijding van terrorisme bestaat onduidelijkheid over het nieuwe begrip in de plannen van de heer Frattini: het publiekelijk uitlokken van

het plegen van een terroristisch misdrijf. Nederland kent dit begrip niet. In de brief van januari 2008 van de voorzitters van beide Kamers der Staten-Generaal staat duidelijk dat er geen enkele onderbouwing is voor dit begrip en dat het risico bestaat dat men op het terrein van de grondrechten geraakt, omdat mogelijk de vrijheid van meningsuiting wordt aangetast. Wat is het standpunt van de regering over dit nieuwe begrip? De Permanente Commissie zond de Kamer een brief met vragen en kritiek over het ontoereikende niveau van bescherming van gegevens. Wat vindt de minister van deze kritiek? De VS werkt aan een programma om de eisen voor visa ook voor de oude lidstaten in te voeren. Wat is het standpunt van de regering hierover? Frattini heeft plannen voor het invoeren van een database van vingerafdrukken van mensen die vanuit of naar de EU reizen. Hoe effectief vindt de bewindsman deze maatregel? Hoe staat het met de gegevensbescherming? Mag de maatregel pas in werking treden op het moment waarop de gegevensbescherming deugdelijk is geregeld?

De heer **Teeven** (VVD) vraagt naar aanleiding van punt 5. familierecht in het verslag van de informele JBZ-raad van 25 en 26 januari jl. of de minister het negatieve subsidiariteitsoordeel van enkele lidstaten deelt en of de regering een voorstel of regeling van die strekking consequent blijft afwijzen. Wanneer kan de Kamer de bij een vorig overleg toegezegde notitie over de bevoegdheden van de EU op het vlak van het personen- en familierecht tegemoet zien?

Met betrekking tot agendapunt 3 is volgens de heer Teeven het merendeel van de lidstaten, waaronder Nederland, voor opheffing van de immuniteit vooraf omdat men het niet eens is met het compromisvoorstel van het Sloveense voorzitterschap. Kan de bewindsman toezeggen dat hij niet akkoord gaat met de immuniteit ex post? Nederland pleitte voor verankering in de richtlijn van de keuzevrijheid (agendapunt 6). De legislatieve gevolgen van de ontwerprichtlijn voor de wetgeving zullen naar verwachting beperkt blijven. Is die instrumentenmix van bestuurs- en strafrecht voldoende verankerd in het nu voorliggende voorstel? Nu de aanpak van verontreiniging door schepen – agendapunt 9 – zijn strafrechtelijke sluitstuk heeft verloren, zal de Commissie naar verwachting haar gedachten met de Raad willen delen over de vraag hoe in de huidige situatie kan worden voorzien. Wat is de inzet van Nederland bij deze discussie? Het SIS (Schengen Informatiesysteem) is onderwerp van discussie geweest tijdens de informele lunch. De geplande datum eind 2008 is niet haalbaar; het moet eind 2009 worden. Wat is de inzet van Nederland bij de deelname van de Friends of SIS II? Gaat Nederland met een beperkte groep lidstaten door met de implementatie?

De heer **Pechtold** (D66) vindt het typerend dat het mandaat van de PNR-onderhandelingen met Australië niet openbaar is. Het EP wordt buiten de discussie gehouden. Wil de bewindsman aandringen op nauwe betrokkenheid van het EP bij deze onderhandelingen en bij het opstellen van het mandaat? Waarom zijn er pogingen om een verdrag met Australië, de VS en Canada te sluiten en niet met Zuid-Korea? Met betrekking tot de High Level Contact Group is de heer Pechtold voor een goede regeling tussen de EU en de VS voor de bescherming van persoonsgegevens, maar dan in een openbare discussie met een democratische procedure. Onderhandelingen, die achter gesloten deuren in de contactgroep plaatsvonden zijn bijna afgerond, maar een onderhandelingsmandaat is nooit geformuleerd. Het is treurig dat nu de overeengekomen principes bijna gereed zijn, Nederland op meer transparantie zal aandringen. Wat vindt de bewindsman van de parlementaire controle op dit soort verstrekkende onderhandelingen? Het is typerend dat de schriftelijke vragen van meer dan een maand geleden over de High Level Contact Group nog niet zijn beantwoord. Is de minister bereid om toe te zeggen

dat de uitkomst van de onderhandelingen op zijn minst een daadwerkelijke verbetering van de rechtsbescherming van Europese burgers zal waarborgen? Helaas is de EU geen krachtige partner bij de totstandkoming van het Visa Waiver Programme. Tsjechië heeft, helaas, een memorandum met de VS gesloten. Wat vindt de bewindsman van de manier waarop de regering-Bush opereert met individuele landen van Europa? Is de minister bereid om tijdens de onderhandelingen met de VS de discriminatie van mensen het hiv aan de orde te stellen? Zij hebben altijd een visumplicht voor de VS die standaard een visum weigert, hetgeen tegen de lijn van de VN in is. Ook de EC heeft gezegd dat er geen objectieve redenen zijn voor een uitzonderingspositie van mensen met hiv. Graag een krachtige reactie van het kabinet.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA) vindt dat Nederland bij het voorstel over de immuniteit, agendapunt 3, niet mag instemmen met een slecht compromis. Het is belangrijk dat Nederland zeggenschap houdt over het eigen strafrecht en de uitwerking daarvan, zie agendapunt 6. Mevrouw Kuiken aarzelt bij het voorstel tot wijziging van het kaderbesluit inzake bestrijding van terrorisme, agendapunt 8. Zij is tegen het voorstel om strafbaarstelling van het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf, persvrijheid en de mening van meningsuiting expliciet op te nemen. Juridisch is dit overbodig en het is strijdig met het Verdrag van de Rechten van de Mens. Een «gedachtenpolitie» moet voorkomen worden die bepaalt wat wel of niet geoorloofd is. De commissie-Meijers constateert in haar brief van 25 februari jl. wederom, onder verwijzing naar artikel 5 van het Verdrag nr. 108, dat te weinig wordt gedaan aan borging van persoonsgegevens. Wanneer krijgt de Kamer een schriftelijke reactie op deze brief? Aan de voorstellen van Commissaris Frattini om moderne technieken te gebruiken bij het bewaken van grenzen zitten met het oog op de privacy de nodige haken en ogen. Wil de bewindsman hierop ingaan?

Antwoord van de minister

Minister **Hirsch Ballin** merkt op dat de permanente commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht, de commissie-Meijers, geen adviescommissie van de regering is. Over het kaderbesluit is eerder gesproken in overleg met de Kamercommissie. Toen is in harmonie geconcludeerd dat het kaderbesluit erg belangrijk is, omdat de richtlijn 9546 van de EG over de bescherming van persoonsgegevens niet van toepassing is op het gebied van politie en justitie. Men weet zich enerzijds gebonden aan het Verdrag van de Raad van Europa en anderzijds zijn er specifieke regels voor afzonderlijke besluitvorming. Deze specifieke regels blijven bestaan als het kaderbesluit tot stand komt. Het kaderbesluit geeft een basis voor de gehele materie omtrent bescherming van persoonsgegevens op het gebied van politieke en justitiële samenwerking. Daarnaast blijven de specifieke aanvullende regels van betekenis in de afzonderlijke besluiten, afgestemd op de materie. Ook van toepassing blijven de regels en wetten die in Nederland zijn gesteld op het gebied van gegevensbescherming. In eerste instantie was het idee dat het besluit ook normerend zou werken ten opzichte van de nationale gegevensverwerking, maar daar was geen basis voor. Europese regels moeten, volgens de benadering van andere lidstaten, gaan over wat er op Europees vlak gebeurt; de rest zoeken de lidstaten zelf uit. Dit standpunt heeft ertoe geleid dat het eerste idee niet meer aan de orde is, maar dat verder alles wat plaatsvindt in de gegevensverwerking tussen de lidstaten onderling, de lidstaten en Eurojust en Europol en Eurojust en Europol zelf. Op het moment waarop derde landen in beeld zijn, gelden de specifieke regels die van toepassing zijn voor de bilaterale relatie tussen lidstaten en derde landen.

De commissie-Meijers snijdt het Handvest van de grondrechten van de EU aan. Dit handvest krijgt bindende kracht op het moment waarop het Verdrag van Lissabon in werking treedt. Daaraan is een normering te ontlenen op het niveau van grondrechten die voor Europese instemming bindend is – dit geldt ook voor Europol en Eurojust – alsmede voor lidstaten wanneer zij Europees recht uitvoeren. De bewindsman ziet daarom geen nut in het door de commissie bepleite uitstel van de besluitvorming. Het kaderbesluit ligt nu niet ter vaststelling voor. Op de bezwaren die worden opgeworpen zal de bewindsman ingaan bij de volgende geannoteerde agenda's, maar hij koerst niet aan op uitstel. Integendeel, het is wenselijk dat op het punt van de gegevensbescherming een stap verder wordt gezet. De bewindsman zal de opmerkingen van de commissie-Meijers over de verhouding tussen de overwegingen en de artikelen van het ontwerp-kaderbesluit bij de overwegingen betrekken. Het doelbindingsbeginsel zit voor een groot deel in de specifieke regelingen waarop de gegevensverstrekking in Europees verband gebaseerd is. In Nederland is een andere formulering gevonden in de Wet politiegegevens en het besluit waarmee aan de gestelde eisen wordt voldaan.

De bewindsman wijst in verband met voorstellen van de heer Frattini voor grenscontroles op het belang van het vergemakkelijken van toegang voor bonafide reizigers. Dit veronderstelt een traveller register system dat gegevens kan verwerken en voldoet aan een kaderbesluit over de verwerking van gegevens of, als het private verwerking betreft, aan richtlijn 9546. De technologie kan helpen om gegevens te beschermen en criminele activiteiten op te sporen. De bewindsman zal aandacht vragen voor een follow up-systeem voor het signaleren van verlopen visa. Men doet er goed aan om op dit punt de Europese standaard vast te leggen.

De PNR-overeenkomst met de VS is het resultaat van onderhandelingen die de minister goed verdedigbaar acht. Beslispunten worden via de geannoteerde agenda's voor de Kamer bespreekbaar gemaakt. De inzet is gericht op optimale transparantie binnen de institutionele kaders. Het praktische belang van een overeenkomst met Zuid-Korea is beperkt. De inzet van Nederland en Frankrijk is erop gericht om het de luchtvaartmaatschappijen niet te moeilijk te maken door te veel uiteenlopende eisen te stellen voor de inrichting van databases. De bewindsman kan het onderhandelingsmandaat niet overleggen. Wat over dit punt tijdens de lunchbespreking aan de orde komt, zal hij in de verslaglegging terugkoppelen zonder dat hij de afspraken over de vertrouwelijkheid van onderhandelingsmandaten schendt. Een verschilpunt tussen het concept voor afspraken met Australië en de VS is dat Nederland aandringt om met de gegevensbescherming met Australië een stap verder te komen dan met de VS. De begindatum van de daadwerkelijke onderhandelingen kan nu nog niet worden bepaald, laat staan een datum van afronding. Uiteraard wordt geprobeerd op het punt van de rechtsbescherming en de evaluatiemomenten tot goede resultaten te komen. De administratieve lastdruk is moeilijk in te schatten, hetgeen ook geldt voor EU-PNR waarover recent onderhandelingen gestart zijn.

Nederland steunt het voorzitterschap en de Commissie in hun oordeel in het EU-memorandum of understanding inzake het Visa Waiver Programme van de VS dat ingaat op Gemeenschapsbelangen en competentie. Er dient op gemeenschappelijk niveau te worden onderhandeld. De bewindsman is nog niet geïnformeerd over de recente stap van Tsjechië die mogelijk consequenties heeft voor de realisatie van de gemeenschappelijke aanpak. De antwoorden op de vragen van de heer Pechtold over de High Level Contact Group heeft de minister gisteravond ondertekend. Nederland is tegen het opheffen ex post van immuniteit. De minister heeft dit duidelijk gemaakt, onder andere in verband met de vereisten van toetsbaarheid voor deelname van Europol-personeel aan een drugsinvestigationsteam. Over de immuniteit kan geen onduidelijkheid bestaan. De

Commissie heeft toegezegd, de relevante verordening 59 469 aan te passen om dit mogelijk te maken. Dit moet in het Raadsbesluit worden opgenomen. Vandaag spreekt Coreper hierover. Nederland is niet van plan een andere koers in te slaan.

Naar aanleiding van het voorstel tot wijziging van het kaderbesluit inzake bestrijding van terrorisme zegt de bewindsman dat Nederland steeds zoekt naar een goede verhouding tussen de vrijheid van meningsuiting en het niet discrimineren, niet aantasten van mensen in hun persoonlijke waardigheid waar het gaat om godsdienst, levensovertuiging, ras, herkomst, persoonlijke seksuele gerichtheid en persoonlijke identiteit. Ook op Europees vlak wordt voortdurend gezocht naar goede verhoudingen. De minister verwijst naar een ander overleg met de Kamercommissie over de voorstellen voor een kaderbesluit op het gebied van racisme en xenofobie waarin gezamenlijk werd geconcludeerd dat deze in het verlengde liggen van wat Nederland gepast vindt hoe kan worden opgetreden tegen aantasting van mensen in hun waardigheid. Optreden zal moeten geschieden op basis van duidelijke normen van de strafwet; dus geen «gedachtenpolitie». Dit geheel wordt ook in gedachten gehouden bij Europese wetgeving voor terrorismebestrijding. De voorliggende tekst luidt: publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf betekent de verspreiding of op andere wijze beschikbaar maken van een boodschap aan het publiek met het oogmerk aan te zetten tot het plegen van een van de gedragingen, zoals opgenomen in (artikel xx) wanneer een dergelijke gedraging, ongeacht of terroristische misdrijven al dan niet rechtstreeks worden bepleit, het gevaar oplevert dat een of meer van dergelijke misdrijven zouden kunnen worden gepleegd. Deze tekst is geïnspireerd op het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme. Ook de algemene strafbaarstellingen liggen in het verlengde van het Verdrag van de Raad van Europa. In dit verband moeten de artikelen 131 en 132 van het Wetboek van Strafrecht opnieuw bekeken worden. Voorstellen hiertoe zullen de Kamer worden toegezonden. De concrete voorstellen van de Commissie inzake scheepsverontreiniging moeten worden afgewacht, maar in algemene zin zal de opstelling van Nederland overeenkomen met het gewone milieu-, straf- en bestuursrecht. Het is goed dat de scheepsverontreiniging Europees wordt geregeld, omdat er reden is tot ernstige zorgen over milieuverontreiniging op zee.

De discussie over de strafrechtelijke bescherming van het milieu heeft een goed gevolg gekregen. Geconstateerd kan worden dat het voorstel in het verlengde ligt van wat de Kamercommissie en het kabinet in Europees verband hebben bepleit. De uitspraak van het Hof van Justitie was daarbij een belangrijke steun in de rug. De productie en uitgifte van paspoorten en identiteitskaarten zijn toevertrouwd aan de collega van BZK. Het gaat hier om het gebruik van identiteitsdocumenten en de eisen die daaraan gesteld moeten worden in het kader van de grensbewaking. Dit geeft mede de gezamenlijke betrokkenheid bij dit onderwerp aan. In het eigen paspoort worden de biometrische kenmerken in een chip opgenomen. Deze kenmerken zijn essentieel voor een betrouwbare identificatie en het uitvoeren van (grens)controles. Nederland steunt de gedachte van één document per persoon met biometrische kenmerken, hetgeen betekent dat de minister tegen het aanbrengen van biometrische kenmerken is voor een bepaalde leeftijdsgroep. De mogelijkheid van het bijschrijven van kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep in reisdocumenten van de ouders waarbij voldaan moet worden aan de eisen van biometrische kenmerken vergt een nadere discussie, ook op het punt van wat mogelijk is bij de productie van documenten voor grensoverschrijding. De bewindsman wil echter geen concessies doen aan de betrouwbaarheid van identiteitscontrole. Als een kind de grens kan worden overgebracht met een document zonder biometrische kenmerken met alleen een foto of irisscan, wordt het ontvoeren of smokkelen van kinderen vergemakkelijkt.

Een document met biometrische identificatie en een signaleringssysteem voor kindontvoeringen geven een grotere effectiviteit bij het tegengaan van dit soort misdrijven.

Helaas is er geen goed nieuws over de voortgang van SIS II. Tijdens de informele Raad is geconstateerd dat alles in het werk gesteld moet worden om in september 2009 met SIS II gereed te zijn. Door de nieuwe techniek is een vertraging opgetreden. Om dit te realiseren is een groep friends of SIS II opgericht waarvan Nederland deel uitmaakt. De groep moet de implementatie van het systeem monitoren en het vertalen naar het technische en politieke niveau. Een nieuwe gedetailleerde planning wordt pas tijdens een van de komende Raden verwacht. De Kamer zal hierover worden geïnformeerd. Dan wordt ook duidelijk of de voorziene deadline van september 2009 reëel is.

De bespreking in de JBZ-raad – agendapunt B.4 – wordt opgenomen in het verslag dat, zoals gebruikelijk, aan de Kamer wordt gestuurd, inclusief de geannoteerde agenda en de bespreking daarvan. Er zal een goede weergave worden gegeven van wat besproken is, zodat daarover in het komende overleg in april een inhoudelijk oordeel kan worden gegeven. Hierover hoeft dus geen aparte brief aan de Kamer te worden gestuurd. Tijdens de Raad zal het Sloveense voorzitterschap de lidstaten informeren over de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen over de ontwerprichtlijn terugkeer. Daarom is er geen document geagendeerd. Wel is er ruimte voor politieke discussie. Er zijn geschilpunten tussen de Raad en het EP. Nederland is voorstander van transparante en eerlijke Europese minimumnormen voor terugkeer, uitzetting, gebruik van dwangmaatregelen, vreemdelingenbewaring en het opleggen van een inreisverbod, met volledige inachtneming van de fundamentele rechten op dit terrein. Nederland steunt de waarborgen voor kwetsbare groepen in vreemdelingenbewaring. De minister verwijst naar de brief over het nieuwe beleid inzake kinderen in vreemdelingenbewaring. Over de rechterlijke toetsing van vreemdelingenbewaring is nog het een en ander te bespreken. Nederland is geen voorstander van een gemaximeerde termijn. De Kamer krijgt een verslag over de voortgang op dit punt. Bij de handhaving van sancties ten opzichte van illegale werknemers ligt er een verantwoordelijkheid bij de werkgevers. In de geannoteerde agenda is aangegeven dat de controles op een praktische manier moeten plaatsvinden, zodat zoveel mogelijk resultaat ontstaat met een zo efficiënt mogelijke inzet van de diensten van Sociale Zaken en Justitie. Op basis van de nationale vermogens tot inschatting van de risico's wil Nederland de controle doeltreffend organiseren. Het is echter belangrijk dat op dat punt ook Europese eisen worden gesteld, omdat het verkeer van illegale werknemers zich over de grenzen heen afspeelt.

De Commissie heeft op 13 februari drie mededelingen gedaan over de versterking van de grensbewaking. Er wordt een poging gedaan om de BNC-fiches zo snel mogelijk aan de Kamer te zenden.

Nadere gedachtewisseling

Mevrouw **Jonker** (CDA) vraagt in verband met het PNR-systeem naar de mening van de bewindsman over een gelijke normstelling binnen de EU. Zij wijst op 27 verschillende databases en het risico van verschillende interpretaties van één afspraak.

De heer **Teeven** (VVD) vraagt of de minister in een brief aan de Kamer uitgebreid kan worden ingaan op de technische problemen die leiden tot de vertraging van de invoering van het SIS II en op de vraag in welke lidstaten hiermee problemen zijn.

De heer **Pechtold** (D66) wil dat Nederland krachtiger opereert bij de onderhandelingen over het Visa Waiver Programme en tijdens bespreking van bilaterale PNR-gegevens.

Mevrouw **Kuiken** (PvdA) vraagt wat de limieten zijn van de technieken die worden ingezet bij de grensbewakingen. Betekent het invoeren van deze technieken dat het weer wordt toegestaan om vloeistoffen tijdens vliegvluchten mee te nemen?

De heer **De Wit** (SP) vraagt in verband met de strafrechtelijke bescherming van het milieu of gehandhaafd wordt wat in de rechtspraak is uitgemakt of dat dit in richtlijnen worden vastgelegd. Hoe serieus neemt de regering de gegevensbescherming? Welk standpunt neemt de regering in bij het aanleggen van een database van vingerafdrukken en de twijfel rondom de bewijskracht die daaraan kan worden ontleend?

Minister **Hirsch Ballin** antwoordt dat voor het PNR-systeem gestreefd wordt naar harmonisatie van databases. De feitelijke betrouwbaarheid van de diverse systemen zal bij de voorstellen worden betrokken, evenals de gegevensbescherming en de inrichting van de grenscontroles. Enerzijds wordt gestreefd naar een betrouwbare vaststelling van de identiteit van degenen die de grens passeren en anderzijds naar zo min mogelijk oponthoud bij vluchthavens en het oversteken van de grenzen. Met de andere betrokken ministeries wordt overlegd over de wijze waarop dit bij de nationale luchthavens, enzovoorts, georganiseerd kan worden. De iris-identificatie die voordelen heeft in vergelijking met het vingerafdrukken-systeem zal tevens een aandachtspunt zijn. Het werken met techniek heeft voordelen, maar vereist een ander type gegevensbestand. De gegevensbestanden en de uitwisseling van persoonsgegevens die daarmee verbonden zijn, vergen grote zorg om te voorkomen dat gegevens worden gebruikt voor andere doeleinden. Het commercieel gebruik van een gedetailleerde vastlegging van reisgegevens moet worden afgebakend. De rechtspraak inzake milieuriichtlijnen komt in de voorliggende teksten goed tot uitdrukking en krijgt een vertaling in de Nederlandse wetgeving. De bewindsman zal trachten meer duidelijkheid te verkrijgen over de problemen waarmee SIS II kampt. De Kamer zal hierover nader worden bericht.

Toezeggingen

- Op de agenda van de JBZ-raad van 28 en 29 februari a.s. staan geen beslispunten waarmee de Kamer formeel moet instemmen. Bij agenda-punt B.3 is sprake van een partieel akkoord, het Europol-besluit tot oprichting van een Europese politiedienst. Hoewel het formele instemmingsrecht van de Kamer pas aan de orde is wanneer het Europol-besluit in zijn geheel aan de JBZ-raad voorligt, wordt de leden nu gevraagd of zij kunnen instemmen met de algehele benadering van de regering met betrekking tot die onderdelen waarover in deze JBZ-raad een politiek akkoord wordt bereikt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
De Pater-van der Meer

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties,
Leerdam

De griffier van de vaste commissie voor Justitie,
Nava